

Ezdráš-Nehemjáš
Osmnáctý díl
Neh 10

1. Lid se zavazuje k poslušnosti Zákona (verše 1-30)¹

Po kající modlitbě lidu následuje závazek Izraelitů, že budou poslouchat Boží přikázání. Uzavírají a sepisují „pevnou dohodu“. Slova „pevnou dohodu“ (verš 1) jsou překladem hebrejského slova AMÁNÁ, které je blízce příbuzné se slovem AMÉN. AMÉN znamená „jistě, věrně, vpravdě“. Slovem „Amen“ ukončujeme obvykle naše modlitby. A mohli bychom říci, že ta „pevná dohoda“ je i zde jedním velkým „Amen“ za modlitbou Izraelitů. Oni stojí za vším, co v modlitbě vyznávali. Nechtějí jen vyznávat, ale chtějí podle svého vyznání také jednat.

Přední mužové Izraelitů připojili k dohodě své pečeti. Na prvním místě je uveden Nehemjáš. Dále je zde řada jmen kněží. Následují jména levitů a představitelů lidu. Ostatní lidé se ke svým vznešeným bratrům připojovali formou ústních slibů. Byli to ti, „*kdo se oddělili od národů zemi k Božímu zákonu.*“ (verš 29) Stejně jako jejich představitelé, i oni se rozhodli, že se nebudou přizpůsobovat náboženství a způsobu života pohanů, ale budou žít podle vůle Hospodinovy. To je svatost „v kostce“. Nejde zde pouze o oddělení od něčeho zlého. Zároveň jde o oddělení pro něco dobrého. Když se od něčeho oddělujeme, měli bychom také vědět, kvůli čemu to děláme. Odvracíme se od hříchu, abychom mohli konat Boží vůli (srov. Ř 6 a 12,1n). Odkládáme nevíru, abychom mohli věřit. Odkládáme nenávisť, abychom mohli milovat. A jako se tehdejší Izraelité oddělili pro Zákon, my se můžeme oddělovat pro evangelium Kristovo (Ř 1,1 ČEP).

Neslibovali jen dospělí muži, ale také ženy a děti. U dětí není uveden přesný věk, ale byly to rozhodně děti, které z toho všeho měly rozum (srov. Ex 13,8-10; Dt 31,12-13). Přísežně se zavázali, že budou žít podle Božího zákona, který byl vydán skrze Božího služebníka Mojžíše. Jednou z nejznámějších částí tohoto Božího zákona je Desatero Božích přikázání (viz Ex 20,1-17; Dt 5,1-21).

2. Některá obzvlášť aktuální přikázání (verše 31-40)

Boží zákon samozřejmě obsahuje celou řadu dalších přikázání a nařízení, kromě těch několika, o nichž je zde zmínka. Zřejmě jsou zmiňována proto, že jejich porušování bylo v té době obzvlášť palčivým problémem. K porušování (téměř všech nebo úplně všech!) těchto nařízení docházelo bohužel i po zpečetění „pevné dohody“ (viz Neh 13).

Izraelci se především zavazují, že nebudou uzavírat sňatky s příslušníky jiných národů - pohanů. Snad jsou míněny hlavně národy, které žily v zemi v blízkosti Judejců. Bůh nedovolil svému lidu sňatky s pohany z prostého důvodu - Boží lid by to svádělo k uctívání cizích bohů (Dt 7,2-4). Porušování tohoto nařízení v obci navrátilců řešil i znalec Zákona Ezdráš (viz Ezd 9-10).

Dále se zavazují, že v den odpočinku a v jiné svaté dny nebudou obchodovat s pohany, kteří by v tento den přinesli své zboží. Slibují, že budou zachovávat sedmý rok jako rok odpočinku (viz Ex 23,10n; Lv 25,1-7; Dt 15,1-18). Toho roku nebudou obdělávat svá pole a nebudou na nikom vymáhat dluhy.

¹ Číslování veršů podle Českého ekumenického překladu

Obzvláštní pozornost je v dohodě věnována hmotnému zabezpečení chrámové bohoslužby. Lid se zavazuje, že bude odevzdávat třetinu šekelu ročně jako příspěvek na rozmanité oběti v chrámu. Zde se patrně jedná o “těžký” šekel o váze 16 g, třetina byla okolo 5,3 g. Šekel “lehký” vážil 8 g. Šlo o základní váhu stříbrných mincí. Tento závazek se zřejmě vztahoval na muže starší dvaceti let. Mojžíšův zákon požadoval půl šekelu ročně (Ex 30,13.15). Důvod pro snížení této částky v době Nehemjášově neznáme. Snad se platilo méně, protože lidé byli chudší. Podpora bohoslužby ze strany perského krále pravděpodobně neskončila (viz Ezd 7,20n). Byla ovšem ve svém rozsahu omezena (Ezd 7,22) a chrámová bohoslužba asi vyžadovala částku vyšší. Jistě to však má především hluboký duchovní význam: Izraelité svým příspěvkem slouží Bohu, jehož chrám nechtějí opustit (verš 40). Spalování obětí vyžadovalo také spoustu dřeva. Losem si Izraelité určili, v kterou roční dobu bude ten který otcovský rod zaopatřovat chrám dřevem.

Do chrámu budou přinášet své prvorozené syny i prvorozené kusy ze svých stád. Prvorození synové se měli vykupovat částkou 5 šekelů (80 g, zřejmě šlo o “těžký” šekel; sr. Nu 18,15n). Prvorození samci z čistých zvířat (býci, berani) byli obětováni Bohu. V případě, že šlo o zvíře nečisté, mohlo být vykoupeno. Místo osla tak byl například obětován beránek (Ex 13,13). Nebylo - li nečisté zvíře vykoupeno, mělo být zabito. Rovněž se zavazují k tomu, že budou do chrámu přinášet první část úrody ze svých polí a první plody svých ovocných stromů. Také první díly ze svého moštu a čerstvého oleje (sr. Ex 23,19 a Dt 26,2).

Kromě prvotín slibují odvádět také desátky, tedy desetinu své úrody. Tyto desátky budou odevzdávat levitům, na jejichž obživu byly dávky určeny. A levité budou z toho, co dostanou dávat desetinu do chrámu. Tento desátek z desátku měl být skladován v komorách v Božím domě. V těchto komorách byly skladovány i prvotiny lidu (verš 38), o nichž už byla zmínka. Desátek z desátku byl určen k obživě kněží a ostatních, kteří v chrámu konali službu. Navzdory hříchům Izraele Bůh svůj lid neopustil. Izraelité tedy slibují, že neopustí dům svého Boha. Především tím mají na mysli hmotnou podporu bohoslužby (Nu 15,20-21; 18,12-13.21.26; Dt 18,4; 1Pa 9,26).

Dnes už neobětujeme Bohu zvířata. Pán Ježíš svou smrtí přinesl jedinou dokonalou oběť za hříchy (Žd 10,12-14). I dnes však služba Bohu vyžaduje hmotnou podporu. Nový zákon mluví například o hmotné podpoře těch, kdo hlásají evangelium (1K 9,1-14), a o podpoře potřebných z řad věřících (2K 8-9; 1Tm 5,3-16). Hmotná a finanční podpora Božího díla je jedním ze způsobů, kterým uctíváme Boha. Pavel napsal Filipským: „*Dostal jsem tedy všechno a mám hojnost; jsem plně opatřen, když jsem přijal od Epafrodita dary, které jste mi poslali - jsou vůni příjemnou, obětí vhodnou, Bohu milou.*“ (F 4,18 ČEP)

Otázky k zamyšlení a rozhovoru:

1/ Proč je tak důležité vědět nejen od čeho se odvracíme, ale také k čemu se přikláníme?

2/ Na co bychom jako křesťané měli finančně přispívat, a na co naopak ne?